CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU ACTIVUL DE PARTID DIN REGIUNEA MUREȘ-AUTONOMĂ MAGHIARĂ

Cu prilejul vizitei conducătorilor de partid și de stat

— 14 august 1966 —

Timp de două zile, cît a durat vizita noastră în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară — a spus secretarul general al C.C. al P.C.R. — ne-am întîlnit cu activul de partid și de stat din regiune, cu muncitorii, țăranii, intelectualii din orașul Tg. Mureș și din raioanele Tîrnăveni, Gheorghieni, Ciuc, Odorhei, Reghin. Ne-am întîlnit cu muncitorii și cadrele tehnice de la combinatele chimice din Tîrnăveni și din Tîrgu Mureș, de la termocentrala Luduș, cu minerii de la Bălan și muncitorii de la fabrica de mobilă „23 August" și de la Combinatul de industrializare a lemnului Reghin, cu țăranii cooperatori din Cucerdea și din Sînmartin, cu studenții din tabăra de la Izvorul Mureșului. Pe parcurs, în satele și orașele vizitate, ne-am întîlnit de fapt cu aproape toți locuitorii regiunii dv. E greu să exprimi impresiile despre aceste întîlniri emoționante. Începînd de la intrarea în regiunea dv., de la Botorca, unde ne-am întîlnit cu populația regiunii, cu foștii brigadieri, și apoi în toate raioanele, orașele prin care am trecut, peste tot am fost întîmpinați cu multă căldură, cu puternice manifestări de simpatie, în care noi vedem expresia încrederii nestrămutate a oamenilor muncii din regiunea dv., ca de altfel a întregului nostru popor, în politica justă, marxist-leninistă, a partidului nostru, în Partidul Comunist Român, în Comitetul său Central. Această încredere este rezultatul politicii

duse de partidul nostru, de dezvoltare continuă a industriei, a agriculturii, științei și culturii, de ridicare la o viață nouă a tuturor regiunilor patriei noastre, de construcție fermă a socialismului în România. În același timp aceste manifestări oglindesc atașamentul și sprijinul unanim al întregului nostru popor față de politica externă a partidului și a guvernului Republicii noastre socialiste.

PUTERNICĂ DEZVOLTARE ECONOMICĂ ȘI SOCIAL-CULTURALĂ, ÎN PAS CU ÎNTREAGA ȚARĂ

În anii socialismului, o dată cu dezvoltarea întregii țări, forțele de producție din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară au cunoscut o puternică dezvoltare. S-au construit noi centre industriale, s-au dezvoltat mult cele existente. Orașele Tg. Mureș, Tîrnăveni, Reghin și altele, comunele Luduș, Gălăuțaș și alte localități puțin cunoscute în trecut s-au dezvoltat puternic, devenind astăzi importante centre industriale ale regiunii și ale țării.

O puternică dezvoltare a cunoscut și agricultura regiunii dv., ca de altfel agricultura întregii noastre țări. Astăzi, în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară lucrează pe ogoarele cooperativelor de producție și ale gospodăriilor agricole de stat peste 2 800 de tractoare, aproape 1 900 semănători mecanice, 670 combine și alte mașini agricole. Mecanizarea continuă a lucrărilor agricole a creat condiții ca și regiunea dv. să aducă o contribuție tot mai mare la creșterea producției agricole, care a asigurat în fiecare an, chiar în anii de secetă, aprovizionarea continuă a populației cu produse agroalimentare, precum și anumite disponibilități pentru export. Cu toate că au trecut numai patru ani de la terminarea cooperativizării, rezultatele ob-

ţinute sînt o dovadă a justeţei politicii partidului nostru de organizare socialistă a agriculturii, demonstrează superioritatea agriculturii socialiste ; ele arată că numai pe această cale este posibil ca o agricultură înapoiată să devină într-un scurt timp o ramură modernă în stare să facă faţă nevoilor mereu crescînde ale oamenilor muncii, aşa cum este agricultura ţării noastre.

O dată cu dezvoltarea forţelor de producţie, au cunoscut un puternic avînt ştiinţa, învăţămîntul, cultura. Oraşul Tg. Mureş a devenit unul din centrele universitare ale patriei noastre. Aici funcţionează trei institute de învăţămînt superior, cu opt facultăţi în care studiază în prezent peste 2 500 de studenţi ; aceste instituţii de învăţămînt îşi aduc din plin aportul la formarea cadrelor necesare economiei şi culturii, ridicării patriei noastre spre culmile înalte ale socialismului şi comunismului.

Ca rezultat al dezvoltării economiei şi culturii, a crescut nivelul de viaţă al oamenilor muncii din patria noastră. În regiunea dv. în anii şesenalului s-au construit din fondurile statului peste 7 600 apartamente, iar populaţia şi-a clădit din fonduri proprii peste 22 000 de case noi. Întreprinderile, combinatele noi, gospodăriile de stat şi cooperativele agricole de producţie, şcolile şi căminele culturale, blocurile de locuinţe şi casele noi au schimbat şi reînnoit înfăţişarea oraşelor şi satelor regiunii Mureş-Autonomă Maghiară, aşa cum s-a schimbat înfăţişarea întregii ţări.

Realizările din regiunea dv. sînt o parte a marilor înfăptuiri obţinute de poporul român constructor al socialismului, sînt rezultatul politicii marxist-leniniste a partidului nostru, de industrializare socialistă a ţării, de cooperativizare a agriculturii şi de organizare a ei pe baza ştiinţei înaintate, de dezvoltare a ştiinţei şi culturii. Tot ce s-a înfăptuit în anii socialismului este rezultatul activităţii creatoare, neobosite, a tuturor celor ce muncesc din

țara noastră, a clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor care a înfăptuit și înfăptuiește cu cinste politica partidului.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus :

Cu toate marile realizări obținute în acești ani, nu putem să nu relevăm că în activitatea noastră au fost și neajunsuri, lipsuri, că mai avem încă multe de făcut pentru a asigura ca patria noastră să ajungă la nivelul țărilor dezvoltate din punct de vedere al producției materiale, că trebuie să depunem încă eforturi susținute pentru a asigura dezvoltarea forțelor de producție și pe această bază să ridicăm nivelul de viață, material și spiritual, al întregului popor. În munca noastră au fost, desigur, neajunsuri, dar ceea ce trebuie să reținem — și merită subliniat — este faptul că partidul nostru a știut să sesizeze la timp aceste neajunsuri, să ia măsurile necesare pentru înlăturarea lor, asigurînd astfel mersul înainte al societății noastre socialiste. Ceea ce caracterizează întreaga noastră activitate desfășurată în anii construcției socialiste este faptul că, învingînd greutățile și neajunsurile ivite în cale, noi am asigurat mersul ascendent al întregii țări, am asigurat victoria definitivă a socialismului în patria noastră.

PE CALEA UNUI NOU AVÎNT ÎN ANII CINCINALULUI

Subliniind că Congresul al IX-lea al partidului a trasat un vast program de dezvoltare multilaterală a țării, de ridicare pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrșire a construcției socialismului în România, vorbitorul a arătat că și în acest cincinal partidul va continua să acorde o atenție deosebită industrializării țării — chezășia progresului susținut al întregii economii naționale și a ridi-

cării nivelului de viață al poporului, garanția adevăratei independențe și suveranității a patriei noastre socialiste.

În perioada actualului cincinal, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară va cunoaște o puternică dezvoltare. În anii 1966—1970 se vor investi în regiunea dv. circa 7,3 miliarde de lei. Se vor dezvolta și moderniza în continuare numeroase întreprinderi, se vor construi noi obiective industriale care vor spori simțitor potențialul economic al regiunii. În acești ani producția globală industrială a regiunii va crește de circa 1,6 ori. În anul 1970, la 1 000 de locuitori vor fi 227 de salariați, față de 203 cîți erau în anul 1965. Aceasta demonstrează cu prisosință că în regiune forțele de producție în industrie vor cunoaște o dezvoltare puternică.

După cum este cunoscut, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară are condiții deosebit de favorabile pentru dezvoltarea agriculturii și, îndeosebi, a zootehniei. De aceea, în următorii ani va trebui să acordați o atenție deosebită valorificării acestor condiții, folosirii cu pricepere a mijloacelor materiale pe care statul le pune la dispoziția agriculturii socialiste pentru a asigura ca ea să se dezvolte corespunzător sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al partidului. Regiunea dv. poate și trebuie să-și aducă tot mai din plin contribuția la progresul întregii noastre agriculturi.

O atenție deosebită a acordat Congresul al IX-lea al partidului dezvoltării științei, învățămîntului și culturii. Aceasta pornește de la faptul că partidul nostru consideră că organizarea industriei, agriculturii, a întregii vieți economice și spirituale a societății socialiste, nu se poate face decît pe baza celei mai înaintate științe și culturi. De aceea, noi considerăm că trebuie să depunem eforturi susținute pentru a asigura ca știința și cultura patriei noastre să se ridice la nivelul științei și culturii mondiale, să fie la înălțimea cerințelor societății socialiste pe care o făurim astăzi, să poată să-și aducă aportul lor însemnat la

construcția societății comuniste de mîine. Pentru dezvoltarea științei și culturii statul nostru face eforturi materiale deosebite. În anii cincinalului și în regiunea dv. se vor construi noi săli de clasă pentru învățămîntul de cultură generală, pentru învățămîntul profesional și licee. Și, dacă arhitecții vor fi ceva mai exigenți și operativi și nu vor mai amîna elaborarea proiectelor, pînă la sfîrșitul cincinalului orașul Tg. Mureș va avea și un teatru modern de 800 de locuri. De asemenea, în vederea îmbunătățirii ocrotirii sănătății oamenilor muncii din regiune, va începe construcția unui nou spital cu 1 000 de paturi, realizîndu-se astfel una din cerințele medicilor și ale Institutului medical din Tg. Mureș.

Și în acest cincinal — a spus vorbitorul — va trebui să facem eforturi mari pentru construcția de locuințe, atît din fondurile statului cît și din fondurile proprii ale populației. În regiunea dv. se vor construi, din fondurile statului, peste 9 200 de apartamente, ceea ce va contribui fără îndoială la sporirea simțitoare a spațiului de locuit. Desigur, în această privință va trebui să ne ocupăm mai mult și de folosirea mijloacelor proprii ale populației, să-i ajutăm pe cei ce vor să-și construiască locuințe cu mijloace proprii.

Pînă la sfîrșitul cincinalului în regiunea dv. se va încheia, practic, procesul de electrificare a satelor, ceea ce este un mare succes, ținînd seama de situația în care se găsea în trecut țara noastră în ce privește electrificarea satelor.

În cadrul politicii de dezvoltare a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, în acest cincinal se vor amplasa noi întreprinderi industriale în raioanele mai slab dezvoltate cum sînt Ciuc, Odorhei, Reghin ; aceasta va contribui la ridicarea economică și social-culturală a raioanelor respective, la îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale populației de aici.

După cum vedeţi, tovarăşi, în cadrul programului elaborat de Congresul al IX-lea al partidului, regiunii dv. îi revin sarcini deosebit de mari. Ţinînd seama de felul în care comuniştii şi toţi oamenii muncii din regiune au muncit pînă acum, noi sîntem convinşi că veţi reuşi să realizaţi în condiţii bune aceste sarcini, aducîndu-vă contribuţia la înfăptuirea programului elaborat de Congresul partidului pentru ridicarea României socialiste pe o treaptă superioară de civilizaţie şi progres.

Arătînd că au trecut aproape 8 luni de la începutul muncii pentru realizarea noului cincinal, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a spus : Rezultatele obţinute pînă acum în întreaga ţară în înfăptuirea planului producţiei industriale — care a fost îndeplinit în proporţie de 102,3% pe primele 6 luni, iar în regiunea dv. în proporţie de 103,2% — demonstrează că prevederile planului sînt pe deplin realizabile şi ne dau garanţia că, dacă vom munci bine, vom lua toate măsurile pentru a asigura ca fiecare obiectiv prevăzut să fie realizat la timp, noi vom îndeplini în întregime prevederile cincinalului privind dezvoltarea industriei.

Deşi încă mai este de strîns o parte din recoltă, putem spune de pe acum, văzînd rezultatele obţinute la strînsul grîului şi apreciind felul cum se dezvoltă porumbul, sfecla de zahăr, floarea-soarelui, cartofii, fructele — că producţia agricolă de anul acesta va fi o producţie bună care, luată în ansamblu, va depăşi prevederile planului. Acesta este de asemenea un bun început de cincinal şi dovedeşte practic că, dacă vom munci cu pricepere şi vom folosi bine toate mijloacele materiale pe care statul le pune la îndemîna agriculturii, sarcinile privind creşterea producţiei agricole vor fi îndeplinite în întregime.

Partidul nostru a luat de asemenea o serie de măsuri pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului privind dezvoltarea învăţămîntului, ştiinţei, culturii. Şi aplicarea aces-

tor măsuri, care este în curs, dovedește că avem condiții ca în toate domeniile activității economice, culturale și sociale să îndeplinim cu succes directivele și hotărîrile stabilite de Congresul al IX-lea al partidului.

ÎMPREUNĂ, ÎN STRÎNSĂ FRĂȚIE, PENTRU ÎNFLORIREA PATRIEI SOCIALISTE

În continuare vorbitorul a spus :

În regiunea Mureș-Autonomă Maghiară trăiesc și muncesc de veacuri împreună români, maghiari, germani și alte naționalități. Împreună, ei au făurit toate bunurile materiale și culturale care există pe aceste meleaguri. Împreună, ei au luptat împotriva exploatatorilor și asupritorilor comuni, pentru o viață liberă și fericită. Istoria țării noastre este plină de exemple ale luptei comune a maselor muncitoare din această parte a țării.

Este știut că clasele exploatatoare, fabricanții, moșierii — fie români, fie maghiari, fie germani — au căutat întotdeauna să recurgă la politica de învrăjbire a oamenilor muncii de diferite naționalități pentru a putea să-i asuprească mai bine, să-și asigure profituri cît mai mari. Ei între ei s-au înțeles foarte bine atunci cînd a trebuit să-și păzească profiturile obținute prin exploatarea oamenilor muncii români, maghiari și de alte naționalități.

Socialismul a lichidat pentru totdeauna atît asuprirea socială cît și asuprirea națională ; el asigură adevărata egalitate în drepturi între toți oamenii muncii, indiferent de naționalitate, posibilitatea ca fiecare cetățean al țării să poată să-și pună în serviciul poporului toate cunoștințele, toată priceperea și să-și aducă contribuția la dezvoltarea forțelor de producție, a științei și culturii, la înflorirea patriei noastre socialiste.

Din această regiune s-a ridicat Gheorghe Doja, conducătorul marii răscoale țărănești din 1514 îndreptată împotriva feudalismului, la care au participat țărani maghiari și țărani români. Engels scria că Doja „*...a proclamat republica, desființarea nobilimii, egalitate pentru toți și suveranitatea poporului*".[1]

Între populația de pe aceste meleaguri și cea din Moldova și Muntenia au existat permanente legături ; au avut loc acțiuni comune de luptă împotriva asupritorilor. Un contingent însemnat de secui a luptat la Vaslui, în bătălia din 1475, sub steagul lui Ștefan cel Mare. Petru Rareș, domnitorul Moldovei, a venit în ajutorul populației din Tg. Mureș, luînd sub protecția sa orașul.

Este deosebit de important aportul maselor populare, al cărturarilor din această parte a țării la revoluția din 1848. Fruntașii revoluționari de aici, în rîndurile cărora se aflau Avram Iancu și alții, au militat pentru egalitate în drepturi civile și politice, pentru respectarea intereselor diferitelor naționalități din Transilvania. Spiritele cele mai înaintate au susținut unirea în revoluție a forțelor române și maghiare. Adresîndu-se unui comandant militar maghiar, Avram Iancu scria : „*...firea ne-a așezat într-o patrie ca împreună să asudăm cultivînd-o, împreună să gustăm dulceața fructelor ei...*"[2]. În numele unor asemenea idei nobile ale înfrățirii și-au desfășurat activitatea Petru Maior, istoric și filozof român, reprezentant de frunte al școlii ardelene, și atîția alți cărturari români în Transilvania. Pentru aceste idei au militat, de asemenea, marele savant progresist Bolyai János, care a luat atitudine activă împotriva asupririi naționale, și alți revoluționari maghiari.

---

[1] *K. Marx* și *F. Engels*. Opere, vol. 7, București, Editura politică, 1960, p. 399.

[2] „Istoria României", vol. IV, București, Editura Academiei R.P.R., 1964, p. 167.

Aceste tradiții de luptă comună au fost continuate și dezvoltate de mișcarea revoluționară muncitorească. Din rîndurile maselor muncitoare de aici s-au ridicat militanți înflăcărați ai partidului comunist ca Simo Geza, Bernat Andrei, Suzana Pîrvulescu, Iozsa Bela, intelectuali ca poetul comunist Salamon Ernö și scriitoarea Berde Mária. Sub conducerea organizațiilor locale ale partidului, în centrele muncitorești ale regiunii Mureș-Autonomă Maghiară s-au desfășurat în perioada dintre cele două războaie mondiale un șir întreg de acțiuni ale muncitorilor și țăranilor. Este cunoscută răscoala din Valea Ghimeșului din 1934, una din cele mai mari lupte ale țărănimii muncitoare, organizată și condusă de partidul comunist, în cursul căreia s-au cimentat puternic legăturile frățești dintre țăranii români și maghiari.

În toate aceste lupte s-au aflat în permanență împreună români, maghiari, germani și oameni ai muncii de alte naționalități. Toate înfăptuirile realizate în patria noastră sînt rodul muncii și luptei comune a oamenilor muncii fără deosebire de naționalitate.

Politica marxist-leninistă a partidului nostru în problema națională — a spus vorbitorul — se reflectă și în grija pe care el o acordă dezvoltării forțelor de producție în toate regiunile țării, fapt care asigură în practică egalitatea deplină dintre toți oamenii muncii indiferent de naționalitate. Pentru că, fără avîntul forțelor de producție, fără economie, nu poate fi vorba de egalitate în drepturi. Nu poate fi realizată egalitatea deplină în drepturi fără să se asigure primul și cel mai elementar drept, acela de a munci. Și dreptul acesta se poate realiza numai o dată cu dezvoltarea forțelor de producție; în privința aceasta putem spune cu mîndrie că politica partidului nostru de dezvoltare multilaterală a tuturor regiunilor țării este cu adevărat o politică marxist-leninistă.

Regiunea dv. are o organizaţie de partid puternică ce numără în rîndurile ei aproape 65 000 de membri. Ea aduce o contribuţie importantă la înfăptuirea politicii partidului de dezvoltare economică şi social-culturală a regiunii, la educarea comunistă a oamenilor muncii. Adresez cu acest prilej organizaţiei regionale, activului de partid, tuturor comuniştilor din regiune felicitări pentru activitatea desfăşurată pînă acum şi le urez noi succese în munca lor pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al IX-lea al partidului, a hotărîrilor Comitetului nostru Central !

Arătînd că succesele pe care ţara noastră le obţine în construirea socialismului, în dezvoltarea economiei, culturii, ştiinţei sînt în acelaşi timp o contribuţie la întărirea întregului sistem mondial socialist, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a spus : Cu cît mai puternică este fiecare ţară socialistă, cu cît rezultatele pe care ea le obţine în dezvoltarea producţiei materiale şi a culturii sînt mai însemnate, cu atît mai mare este contribuţia ei la cauza socialismului, la creşterea influenţei şi autorităţii socialismului în lume. Astăzi, cînd imperialismul recurge la o serie de acţiuni agresive, este cu atît mai necesar să facem totul pentru a ne aduce contribuţia la întărirea forţelor socialismului, a mişcării comuniste internaţionale, a tuturor forţelor antiimperialiste, a forţelor care luptă pentru pace şi progres social. Declaraţiile de la Bucureşti, adoptate luna trecută de ţările socialiste care au luat parte la consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varşovia, exprimă hotărîrea ţărilor semnatare de a milita neobosit pentru asigurarea securităţii în Europa, de a acorda sprijin poporului vietnamez pînă la victoria finală asupra agresorilor americani. Aceste declaraţii, care au fost primite de opinia publică din Europa şi din întreaga lume cu deosebit interes, au o mare importanţă şi vor putea să aducă o contribuţie

însemnată la realizarea securității în Europa, la lupta pentru a pune capăt agresiunii imperialismului american în Vietnam. Partidul Comunist Român și guvernul țării noastre vor continua să militeze cu toată fermitatea pentru înfăptuirea securității în Europa, vor acorda tot sprijinul poporului vietnamez în lupta sa, pînă la victoria finală.

Considerăm că sînt create condiții ca între popoarele din Europa să se stabilească relații noi bazate pe principiile respectării suveranității, independenței, egalității și neamestecului în treburile interne, ceea ce va fi o mare contribuție nu numai la cauza păcii și securității în Europa, dar și la cauza păcii în lumea întreagă.

O mare însemnătate are în zilele noastre întărirea unității țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale. De aceea, partidul și guvernul țării noastre vor continua să depună toate eforturile pentru a asigura întărirea unității și coeziunii țărilor socialiste și a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, aceasta fiind una din condițiile pentru asigurarea păcii în întreaga lume.

În încheiere, secretarul general al C.C. al P.C.R. a urat încă o dată tuturor celor prezenți la această întîlnire, tuturor comuniștilor și oamenilor muncii din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară — români, maghiari, germani și de alte naționalități — noi și noi succese în munca lor înfrățită închinată construcției socialismului, făuririi bunăstării poporului, ridicării României pe noi culmi de civilizație și progres și a toastat pentru activul de partid și de stat, pentru comitetul regional de partid și sfatul popular regional, pentru înflorirea patriei socialiste, pentru Partidul Comunist Român. *(Cuvîntarea a fost subliniată în repetate rînduri de aplauzele puternice ale celor prezenți).*